וחכמים אומרים אחר מעשה יחידי מאי

מעמייהו דרבנן כתיב הכא ואחר ישתה

הנזיר יין וכתיב התם 2אחר התגלחו את

נזרו מה התם אחר מעשה יחידי אף כאז

אחר מעשה יחידי אימא עד דאיכא תרווייהו

אי הכי גו"ש למה לי: יאמר רב תנופה בנזיר

מעכבת אליבא דמאן אילימא אליבא דרבגן

[לעיל יד: וש"נ], נ) מנחות יט., ג) [ויקרא יז], ב) מנחות יט., ג ד) ל"ל המגלמו.

תורה אור השלם 1. וִהַנִיף אוֹתָם הַכּּהֵן תנופה לפני יי קדש הוא לְבַּהָן עַל חֲוֵה הַתְּנוּפָה שוק התרומה ואחר

יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן: במדבר ו 2. וְלָפַח הַכֹּהֵן אֶת הַזְּרֹעַ 2. וְלָפַח הַכֹּהֵן בְּשַׁלָּה מִן הָאֵיל וְחַלַּת מִצָּה אַחַת מִן הַסָּל וּרְקִיק מַצָּה אָחָד וְנְתַן עַל כַּפֵּי הַנְּזִיר אַחַר עַל כָּפִי הַנְזִיר אַחַר התגלחו את נורו: התגלחו

במדבר ו יט

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה והתניא וכו' והס"ל ע"כ הכי פירושו. יוקט 7 ע כ יאכי פירושו. מיבות הכי פירושו נמחקו ונ"ב האי ברייתא: ב] ד"ה ואלא וכו׳ ולר"א הא אמר כנ״ל: גן בא״ד הרי חי חפשר לב"ש. תיבת לב"ש נמחה ונ"ב לפרש כל"ל: ד] בא"ד לענין מה בא להשוות יש לו ע"כ להא תיבות ע"כ להא נמחקו. ונ"ב לאין לו הא ע"כ א"מ: ה] בא"ד בהדיא כתיב בהעברת תער ובא להשות כל"ל. א"מ: 1] בא"ד דלב"ש אין לו תקנה דאמר ר' פדת ב"ש וכו' כצ"ל: ז] ד"ה אי וכו' אמת הוא כר״א. כאן הוא הס"ד ואח"כ מה"ד מהו דמימא: ח] ד"ה ומי וכו בין יש לו שער. חיצת שער מחק: מ'] בא"ד לומר וכו׳ להניף על זרועו ויש תיבת ויש נמחק. ונ״ב ואין ל"מ ויעו"ם פי׳ המום׳ נו העום פי המום נ: י] בא"ד להשוות יש לאין לו ולב"ה דלב"ה אין להקשות מברייתא כל"ל: ב] ד"ה ופליגא וכו׳ כליינ: ב] ד"ה ופליגה וכוי בייש ור"א אומרים דבר אחד ל"א תרגם ר" אבינא. תיבות תרגם ר" אבינא נמחק. ונ"צ גרסינן א"ר . א"מ ויעוש"ה: בא"ד או לעיכובא . אבינא. קן בא"ד חו נעיכונת לר"א כך אין כו' כל"ל: מ] בא"ד דודאי לריך וכו' יותר לצ"ה. תיבת יותר והל' תן לצ"ה נתחק ונ"ב אומר ב"ה: ג' בא"ד ואם הקומץ. תיבות דבפרק נמחק ונ"ב א"מ ויעו"ש הקומץ דתנופה. פירושו: ם] בא"ד כמאן דכתיב חוקה דמי והך שמעתא לוקמי. תיבות והך שמעתא לוקמי נמחקו. ונ"ב ובשמעתין מוקי. ה"מ: ע] בא"ד וכי חין זה וכו' ויש משני. מיבת משני נמחה ונ"ב ליישב: בן בא"ד ומי וכו׳ מגלחת

גמ' אחר מעשים כולן. אחר קרבן ואחר תגלחת (6) אותגלחת מעכבת אחר מעשה יחידי. אף אחד מן הדמים כדמשמע במתניתין דברי ר' חליעזר: וחכ"ה החר מעשה יחידי. אחר קרבן ואף על גב שעדיין לא גילח דתגלחת לא מעכבא: מה הסם אחר מעשה יחידי. דלאחר גילוח עביד תנופה כדכתיב ונתן על כפי הנזיר אחר התגלחו יחידי: איבא עד דאיבא תרווייהו. קרבנות ותגלחת והא² אחר

את נזרו: ואימא עד דאיכא תרוייהו. דמה התם אחר תגלחת כדכתיב אחר התגלחו אף כאן נמי אחר התגלחו: אמר פורב תנופה בנויר מערבת. מלשתות יין וליטמא למתים: כיון דלענין כפרה שירי מלוה היא. וכדאמר מר (יומא ה.) לתנופה לכפר וכי תנופה מכפרת והלא אין כפרה אלא בדם כדכתיבט כי הדם הוא בנפש יכפר אלא לומר לך שאם עשה לתנופה שירי מצוה מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכיפר גבי מיר נמי לא גומעכב קא משמע לן:

תגלחת אמרי רבנן לא מעכבא יתנופה מיבעיא אלא אליבא דרבי אליעזר פשימא האמר ר"א אחר מעשים כולם מהו דתימא כיון דלענין כפרה שירי מצוה היא הכא נמי לא תעכב קמ"ל

מעשה יחידי. שאותו אחר הכתובי קמוך לתגלחת שהוא מעשה די תגלחתו דחמר אחר כל עבודות הקרבנות א"כ ג"ש דאחר אחר למה רבי שמעון אומר כיון שנזרק עליו אחד מן הדמים הותר הנזיר לשתות ביין ולהיממא למתים: גמ' ת"ר יואחר ישתה הנזיר יין לי: תנופה בנויר מעכבת. מלשתות יין: השתא תגלחת. שהיא בגוף הנזיר לא מעכבת תנופה אחר המעשים כולן ¢דברי רבי אליעזר

וכדתני בפ' מי שאמר ושמע חבירו (לעיל כח.): בה התם אחר

שחין מעכבת בכל מקום מבעיה: בר מצוה היא. כלחמר נפ"ק

דובחים (דף ו:) שאם עשה לתנופה שירי מלוה כלומר שלא עשאה הרי כאילו לא כיפר² שלא קיים מצוה מן המובחר וכיפר דחין מעלב':

[כל זה שייך לע"ב] והתניא זאת תורת הנזיר ביז

שיש לו כפים בין שאין לו כפים. וקס"ד דה"פ כשם שאין לו כפים ואינו בר תנופה דלא יניף כך בא להשוות יש לו כפים שלא לעכב התנופה וקס"ד ע"כ* א] הכי פירושו לאו רבנן היא דא"כ לשתוק מואת תורת

ומיפוק ליה מגזירה שוה דאחר אחר אלא [ר"א] היא ש"מ דבתנופה מודה: ואלא הא דתניא וואת תורת הנויר בין שיש דו שער ובין אין דו שער דראם מעכב. ותפרש דכוון להשוות יש לו לחין לו לומר שתגלחת לה מעכב ולרבנן מג"ש דחחר חחר נפקא ולר"ה בן היא דאמר הגלחת שער דראם מעכבת וע״כ בא להשוות אין לו ליש לו לומר כשם שיש לו שער יעביר לו תער על [ראשו] ווה® יעביר תער על [מורטו] וה״ג בא® להשוות אין לו ליש לו לומר שזקוק להניף על זרועו כשאין לו כפים ואיידי דידע לברייתא דאיתא במורט בהדיא ניחא ליה לאיחויי: והתניא וזיר ממורט ב"ש אומרים א"ל להעביר תער וב"ה אומרים לריך להעביר תער. ה"ג מאים! אינו לריך לב"ש אין לו תקנה כלומר הממורט שהעביר תער על ראשו לא יועיל כלום ולר"א דאמר תגלחת מעכבת יאסר לעולם ביין ולרבנן דאמרי תגלחת למלוה ולא לעכב לא קיים המלוה הא לב"ה יש לו תקנה לממורט בהעברת תער לר"א יהא העברת תער במקום חגלחת להתירו ביין ולרבנן לקיים המצוה הרי [אי] אפשר ג' לב"ש הא דאמר חורת נזיר בין יש לו שער בין שאין לו להשוות יש לו לאין לו בין לר"א בין לרבנן בין לב"ש בין לב"ה דאי לב"ש יש לויי שער יש לו מקנה ובאין לו אין לו מקנה ואי לב״ה לענין מה [בא] להשוות יש לו²ו ד] ע״כ להא [ביש] לו שער בהדיא כתיב בהעברת ¹¹ חטר ה] דאין⁴י לו [נמין אריך להעביר תער וב״ה היא ה"נ בא להביא^{בו} אין לו ולהזקיקו תנופה על זרועו וה"ה דיש^{שו} לו: והיינו דרבי פדח. הא דאמר רבינא דלב"ש אין לו תקנה דאמר^{דו ו}] ב"ש [ור"א] אמרו דבר אחד: ארך דו בהן יד ורגד. המצורע אין לו טהרה עולמית דבעינן קרא כדכתיב: על מקומו. מקום הבהן: אר אליבא דר״א פשיטא דאף פירשו הש״ם אמת הוא כר״אפי יו: מהו דמימא כיון לענין 20 כפרה שירי מצוה כו׳. וכדתניאיי ללישנא קמא: [רבאי] דא בעבבא. פירוש לרבטן: והתניא זאת תורת הנזיר בין יש לו [כפים] בין אין לו. ולהאי לישנא ס"ל דה"פ כשם שבאין לו כפים דין הוא [שתעכב דכל] שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת [ה"נ]22 תנופה מעכבת ואיבי לר"א תיפוק ליה מאחר כל המעשים אלא לרבגן דאמרי24 אחר מעשה יחידי אחד במ הדמים קאמר אבל חנופה מעכבא דגליש זאת חורת : ואלא הא דתניא בין יש לו־2 בין אין לו שער הכי נמי דמעכבא והתניא נזיר ממורט בית שמאי אומרים א״ל וכו׳ וב״ה אומרים צריך ואמר רבינא מאי צריך לב״ה דאין לו תקנה דכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת הא לב״ש [יש] לו תקנה וס״ל להאי לישנא לב״ש≈ מקיש אין לו ליש לו ואסת≈≥ קתורת המזירן בין יש לו ה! שער בין אין לו לב״ש∞ להשוות אין לו ליש לו שהממורט יעביר תער על ראשו והכי נמי בא להשוות אין לו ליש לו לומר שיש לו תקנה להניף על זרועו בן ויש לתמוה דלעולסיג בא להשוות יש לו לאין לו ין ולב״ה־ג אין לו [ליש לו להקשות] ג מברייתא דנזיר ממורט דבלאו הכי היה יכול להקשות דלרבנן תגלחת לא מעכבא לר״א*ג מאחר כל המעשים נפקא:

ור"א אומרים דבר אחד [ל"א] (תרגם) ב" לו תקנה פליגא דרבי פדת. דאמר ב"ש ור"א אומרים דבר אחד [ל"א] (תרגם) ב"ל בדרבי פדת. דאמר ב"ל האומרים דבר אחד ב"ל ממורט לב"ש יש לו תקנה פליגא דרבי פדת. דאמר ב"ש ור"א אומרים דבר אחד [ל"א] בור׳ אבינא ותירוצא הוא והכי פירושו והתני׳ בין יש לו שיער כו׳ והתניא מיר ממורט כו׳ וב״ה אומרים לריך וקס״ד לריך ויש לו תקנה ופי׳ הברייתא הכי כשם דבשיש לו שיער להעביר® או למצוה לרבגן או לעיכובא לר״א לו אין לו שיער לרעביר ויש לו תקנה בכך או למצוה או לעכב ה"נ אידך ברייתא כשם שיש לו כפים מניף למצוה כך אין לו כפים מניף בזרוע ודחי רבינא [מהכא] לא חוכיח דליכא עיכובא דודאי לריך ואין לו תקנה בוֹ [יותר] כּ לב״ה והכי קאמר כשם שאין לו שיער יש בה עיכובא ונ״ע דאם כן היינו כר״א תיפוק ליה מאחר כל המעשים ואם באנו לומר כי אינו חושש [לקושיא זו] אם כן גם [הא ב] דבפרק הקומץ] בי י"ל דלכ"ע אתא וכר"א דקאמר בפרק הקומץ רבה (מנחות יט.) כל מקום 🕫 שנאמרה חורה וחוקה לעכב 44 קס"ד תרתי בעינן והרי נזיר דכתיב תורת נזיר ואמר רב תנופה בנזיר מעכבת ומשני כיון דכתיב כן יעשה כמאן דכתיב חוקה דמי ב] והך שמעתא לוקמיב לה כר"א משום דכתיב אחר אחר כל המעשים ותו הא דתנן (במנחת מ.) [ב' מינים שבמיר] מעכבין זה את זה ומפרש בגמ׳ דכתיב כן יעשה וכי אין זה לרבנן דרבי אליעזר ויש על משני דההיא כרבנו 4 דודאי מעכבין זה את זה אבל [מ״מ] אין מעכבין משמעדי מיהו אכתי קשה מעכבין דהתם [אנראה] דסוגיא דהתם כלישנא בתרא והכי פירושו אמר רבא תנופה בנזיר מעכבת לכאורה נראה דהכי פירושו מעכבת לשתות יין ופריך אי אליבא דר"א פשיטא ואי אליבא דרבנן השתא תגלחת לא מעכבא בן כלותר 🗚 אף כי אין מעכבת המיר מלשחות היין לרבנן צו קשה 49 התגלחת מ"מ מעכבת השלמים לרבנן וכדתניא במנחות שני מינין שבנזיר מעכבים זה את זה וההיא אף כרבנן והתניא [אף] 50 זאת תורת בין יש לו כפים פירוש זאת תורת לעכב כדאמר בהקומץ רבה (שם ד' יש.) דתורה משמע לעכב או כדמשני התם ק] (בסומכין אלל) יעשהו≥ דנהי דאין מעכב מלשחות יין מ״מ מעכב השלמים ואילטריך לעשות שלמים אחרים אלא≤ הא דתניא בין יש לו שיער בין אין לו ה"ל התער וס"ל השתא דלריך [ויש] לו חקנה אלמא לב״ה דממורט 3€ לא מעכב שו מנליה כחוב מקמי 4€ מלחיה דרב לעכב בקרבן כרבנן ומשום וכן יעשה כי ההיא דפרק הקומץ:

> הש"קם ומי לא מעכבא. א"מ: צ] בא"ד אף כי וכו' מלשחוח היין לרבנן קשה. מיבח קשה נמחק ונ"ב ק"ו א"מ: ק] בא"ד או כדמשני החם בסומכין אלל חיבות בסומכין אלל נמחקו נ"ב דסומך אכן א"מ: ר] בא"ד הכי נמי חרצה לומר דמשום חורח וכו' והחנן טור כצ"ל א"מ: ש] בא"ד אלמא לב"ה וכו' מנליה כחוב מקמי, מיבוח מנליה כחוב מקמי נמחק ונ"ב ומשני צריך ואין לו תקנה א"כ להך לישנא בתרא מוקמי כל"ל א"מ ויעו"ש היטב הפירוש:

לי (דהשתא בתגלחת שהיא בגוף הנזיר אמרי רבנן דלא מעכבה תנופה) וא"ת אצטריך ג"ש למעוטי תנופה. וי"ל דממילא "י (ורשותה ובתוחה שהיא בבוך הנהי אמה" ובכן דרא מכנלהו המפוס) או האפסידן בש לכמוסי הנופה. די ל המליאה ידעא דכיון דתנופה הדיא שירור יצמה לא מעכבה: החסת אנלחת שהיא בגוף הנזיר אמרי רבנן דלא מעכבה תנופה שאים מעכבת בשום מקום מיבעיא: כיון דלענין כפרה שיורי מצוה היא כדאיתא פ"ק דובחים שאם עשאה לתנופה שירי מצוה פי׳ שלא עשאה כלל מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכפר פי׳ כאילו לא כפר שלא עשה מצוה מז המובחר וכפר שאינה

1. צ"ל כתוב. 2. צ"ל דהם. 3. צ"ל כאילו לא כיפר וכיפר פירוש לא כיפר שלא קיים כו׳. 4. צ"ל וקס"ד ע"כ דהן ברייתא. 5. צ"ל הכי נמי דלא. 6. צ"ל הא לרבק. 7. צ"ל הא אמר. 8. מיבת זה נמתק. וצ"ל כן באין לו. 9. צ"ל נימא דבא. 10. צ"ל ואמר רבינא מאי כו׳. 11. צ"ל הא ביש לו. 12. צ"ל יש לו לאין לו הא ביש לו כו׳. 13. צ"ל העברת. 14. מיבת דאין נמתק. והייל אלת ע"ר אין ל רחול כדל להשוות ליש לו ולהודיענו דכי היכי דביש לו שיער כמיב בהדיח העברת הער כמו כן באין לו נמי כוי. 15. צייל נימא דבא להשווח אין לו ליש לו ולהוקיקו כוי. 16. צייל כמו ביש לו וחיבת וה"ה נמחק. 17. צייל היינו דר" שדת אלתר. 18.6 ציל נואה דקף. 19. איל דאתיא כרייא. 20. ציל דלענין. 21. ציל רנדשני, 22. ציל ה"ד כיש לו. 23. חיכח ואי נמחק. וצייל וקס"ד דע"יב לאו כרי אליעור אחיא דאי לר"א כרי. 24. צייל אלא לאו רבען היא דאע"ג דאתרי כרי. 25. צייל הני מילי באחד. 26. צייל דגלי קרא. 27. צייל בין יש לו שיער. 28. חיכח לב"ש נמחק. וצ"ל טעמא דב"ש דמקיש. 29. צייל

(ה) רש"י ד"ה אחר וכו' דתגלחת מעכנת:

הגהות הב"ח

עין משפם

גר מצוה קו א ב מיי׳ פ״ח מהל׳ נזירות הלי ה וע״ש

:בכ״מ

נוסחת הריב"ז

א] דתגלחת: בן רבא:

גז מעכב:

מוסף רש"י

תנופה בנזיר מעכבת. דכתיב ונתן על כפי הנזיר לעכב משום דכתיב חורת, ואע"ג דלא מעכבא בעלמא כדאמרינו בשמעתא המייתא לתנופה שירי מלוה עליו הכתוב כאילו לא כיפר

פי' הרא"ש בפרשה ורש"א] כיוז

. שנזרק עליו א' מן הדמים כדדרשי׳ בגמ׳ אחר מעשה יחידי: ונמצא פסול כגוז תגלחתו הואיל ונפסל הזבח שגילח עליו הו"ל כגלחוהו ליסטים וגלחוהו ליסטים הו״ל הו״ל אמרינז בגמ׳ לעיל פ״ק לר׳ סותר ל' וזבחיו לא עלו לו דכיון דצריך לסתור עד שיגדל שערו ובהקרבת י שאר הזבחים לא היה ראוי לתגלחת חשבינן כאילו הקריבם קודם זמנם תוך מלאת: גילח על החטאת. שלא לשמה משנה שאינה צריכה הוא דהיינו שגילח על הזבח ונמצא פסול דחטאת שלא לשמה פסולה אלא אגב רבעי למתני גילח על העולה ועל השלמים פלוגתא דר"ש ורבנן נקט . נמי על החטאת על העולה ועל השלמים שלא לשמז וכר׳ תגלחתו פסולה דהואיל ולא עלו לשם חובת שלמי נזיר ועולת נזיר הו״ל כמגלח על העולה ושלמי נדבה ור׳ שמעוז סבר דאם גלח על על שלשתן אחרי הקריבו שלשתן ונמצא א' מהם תגלחתו כשרה דברי הכל היא: אחר מעשה יחידי. מה התם אחר יחידי. דהיינו גילוח דכתיב בקרא: ואימא עד דאיכא תרווייהו קרבנות ותגלחת דהא אחר תגלחתו היינו

ובריים הדולם 10. פ"ל לפ"ש אחי להשוח. 31. צ"ל דילחא לעולם. 32. צ"ל וכפ"ה דאחרי. 33. חיבות ליש לו להקשוח נחחק. וצ"ל מקנה. וי"ל דלרווחא דמילתא מייתי מברייתא כו'. 34. צ"ל ולר"א. 35. צ"ל הא דאחר. 36. צ"ל אדרפי. 37. מיבות ל"א מרגם נחחק. וצ"ל אית דגרסי אחר. 38. צ"ל לרין להעביר חער. 39. מיבת יוחר נחחק. 40. צ"ל כך יש לו שער יש בו עיכובא. המינה במתוק. וציע כיו. 14. מיבות הל דכפרק הקומן נמתק. וצ'יל הסידא דיש לו רפנים יש לוחר לעכב אחל וכיו. 42. צ"יל וחו קחקה דקאמר. 43. צ"יל אמר רב כל מקום. 44. צ"יל אינו אלא לערב. 45. חיבות "זירך שמעתא לוקמי" נמחק. וצ"יל ובשמעתין מוקמי. 46. צ"יל אתיא כרפנן, 47. חיבת תומש נמחק, וצ'יל מלשחות יון. 48. צ'יל מנוסה מיגעי ופריך וויו לא מעבפא כלומר אף כרי 49. חיבת קשה נמחק וצ'יל מק"ו. 50. חיבת אף נמחק. 51. צ'יל מדכחיב כן יעשה. 52. צ'יל ופריך אלא. 53. צ'יל ממורט. 54. חיבות "מנליה כחוב מקמ" נמחק. וצ'יל ומשני אמר ר' אבינא כו' צריך ואין לו תקנה. ומוקמי מילחיה דרב כו'.